

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

Kancsalság

Tisztelt Hölgyem / Uram! Kedves Betegünk!

A beavatkozáshoz melyet Önön tervezünk, szükséges az Ön beleegyezése. Ahhoz, hogy Ön dönteni tudjon, az alábbi ismertetéssel szeretnénk segítségére lenni a betegségéről, valamint a beavatkozás módjáról, jelentőségéről, következményeiről és a szóba jöhető szövődményekről.

A kancsalság nem egyszerűen „szépséghiba”, hanem a két szem együttműködésének zavara. A kancsalság legnagyobb veszélye, hogy a félre fordult szem nem tanul meg látni, azaz tompalátóvá válik. Ha csak az egyik szem lát jól, bizonytalanná válik a távolságok megítélése, a térlátás. Ennek igazi hátrányát a gyermek csak később, pályaválasztáskor érzi. Aki kancsal vagy tompalátó, a szakmák egész sorát nem végezheti. PI. nem dolgozhat olyan helyen, ahol a munka forgó gépekkel vagy magasban történik, nem végezhet finom aprólékos munkát, nem szerezhethet jogosítványt. A nem tompalátó un. „váltó-típusú” kancsal térlátása hibás.

A kancsalság kezelésével nem lehet várni, a kancsalság nem nőhető ki. Ha a csecsemő 3-4 hónapos kora után is kancsalít, kezelést igényel. Szemorvoshoz kell fordulni! Ha a kancsalság csökken is az évek folyamán, a tompalátás észrevétlen marad. A tompalátáson csak kisgyermek korban lehet segíteni.

A kancsalság leggyakoribb oka a távollátás. A távollátás veleszületett, gyakran öröklött elváltozás.

Gyógyítás: Az első feladat a távollátást, a szem fénytörési hibájának kijavítása szemüveggel. Ehhez kitágított szembogárral (pupillával) kell a gyermeket megvizsgálni. A pupilla-tágítást Atropin szemcseppel végezzük. Az Atropint 3 napig kell a gyermek mindkét (nem csak a kancsal) szemébe cseppenteni 3-szor. A negyedik napon történik a gyermek szemének a vizsgálata a szemészeti rendelőben.

Az Atropin mérég, vigyázni kell, hogy ne kerülhessen a gyermek kezébe! Az Atropin szembe cseppentése után a pupilla kitágul, a gyermek néhány napig homályosan lát, a tény zavarhatja, az arc bőre kipirulhat. Nagyon ritkán előfordul Atropin túlérzékenység, amelynek tünetei: kiütések a testen, láz.

Ilyenkor a csepegtetést abba kell hagyni és azonnal gyermekorvoshoz kell fordulni. Atropin érzékenység esetén más szemcseppet adunk, amit a rendelőben fogunk csak cseppenteni.

Amennyiben megtörtént a szemészeti vizsgálat, a szemüveg felírása, a szemüveget minél előbb váltsák ki, mert amíg a pupilla tágan marad, a gyermek a szemüveget könnyebben elfogadja. Csak az állandó, egész napos szemüveg hordásának van hatása a gyógyulásra. A szemüveget már 1 éves kor előtt is felírjuk, ha szükséges.

Ha sehogy sem tudjuk rászoktatni a gyermeket a szemüveg viselésére, vissza kell vinni a szemorvoshoz, Néha elég 1-szer naponta pupillatágítót csepegtetni ahhoz, hogy a gyermek a szemüveget elfogadja.

Az esetek nagy részét a szemüveg viselésével teljesen meg lehet gyógyítani. Sokszor a szemüveg hordásán kívül más kezelési eljárás is szükséges: ilyen a szem takarása. A takarás a tompa látás megelőzésére ill. a már tompalátó szem erősítésére szolgál. Fontos, hogy a takarás a szemorvos által előírt módon történjen. Szemtakarót készen lehet kapni az optikai boltokban, receptre felírható.

Az orvos utasításait, az ellenőrzések időpontját pontosan be kell tartani. De közben, ha bármilyen panasz van, hamarabb is jelentkezzhet.

HEVES VÁRMEGYEI MARKHOT FERENC KÓRHÁZ Szemészeti Osztály

A kancsalság sikeres gyógyításához a szülő-gyermek és szemorvos szoros együttműködésére van szükség. Minél előbb kezdjük el egy kancsal gyermek kezelését, annál jobb eredmény várható.

Amennyiben a szemüveg rendszeres viselése és a szakorvosi tanácsok betartása ellenére marad még kancsalság, a szem hibás állása műtéttel gyógyítható. A műtét a látóélességen nem okoz változást. A műtét időpontjának megválasztását a szakorvosra kell bízni.

A műtét lényege: hogy a kancsal szem izmainak megrövidítésével illetve megnyújtásával a szemet párhuzamossá tesszük. A műtétet altatásban végezzük. Egy napos kórházi tartózkodást igényel 3 éves kor alatt szülővel együtt vesszük fel a gyereket.

A műtét nem helyettesíthető szemüveggel, legtöbbször műtét után is kell viselni. A szem takarását is néha még folytatni kell az orvos utasítása szerint.

A műtéttel a kancsal gyermek ellenőrzése, gondozása nem fejeződik be!